

Būvniecības valsts kontroles birojs

INFORMATĪVAIS SEMINĀRS

PATVAĻĪGAS BŪVNIECĪBAS RADĪTO SEKU NOVĒRŠANA

Sadarbībā ar Rīgas pilsētas būvvaldi

BVKB Metodiskās vadības un informācijas pārvaldības departamenta Metodiskās vadības nodaļas juriskonsulte **Jolanta Anšmite**

Rīgas pilsētas būvvaldes Juridiskās nodaļas vadītājas vietniece **Zoja Bruģe**

Semināra saturs

Būvniecības valsts kontroles birojs

- Būvniecības valsts kontroles biroja kompetence un funkcijas
- Administratīvās lietas par patvaļīgo būvniecību izskatīšana
- Administratīvā akta piespiedu izpilde

Būvniecības valsts kontroles birojs

1. SADAĻA

Būvniecības valsts kontroles biroja funkcijas un kompetence

Biroja funkcijas un kompetence

Būvniecības valsts kontroles birojs

- **Publisku ēku ekspluatācijas uzraudzība**
- **Būvdarbu kontrole**
- Būvekspertu novērtēšana un uzraudzība
- Būvprojektu un būvju ekspertīžu organizēšana
- Iesniegumu/sūdzību izskatīšana
- Metodiskā palīdzība un informēšana

[Būvniecības likuma 6.¹ pants]

Būvniecības valsts kontroles birojs

Biroja darbības rādītāji 2016.gada 3.cet.

Kontroles departaments

Publisko ēku ekspluatācijas kontrole

Atzini **604**

Lēmumi **321**

par drošības uzlabošanu

Būvdarbu valsts kontrole un pieņemšana ekspluatācijā

Objekti kontrolē **93**

Atzini **310**

Lēmumi **41**

par pārkāpumiem

Pieņemtie objekti **52**

Patvaļīgas būvniecības radīto seku novēršana

Administratīvās lietas **75**

Administratīvie akti **96**

Piespiedu izpildes **36**

Būvprakses departaments

Būvju un būvprojektu ekspertīzes organizēšana

Pārbaudes **101**

Būvspeciālistu kompetences novērtēšana un patstāvīgās prakses uzraudzība

Eksāmeni **114**

Sertifikāti **88/0**

izsniegti/ apturēti

Kompetences pārbaudes iestāžu informēšana par būvspeciālistu profesionālās darbības pārkāpumiem

Atzini **16**

Biroja darbības rādītāji 2016.gada 3.cet.

Būvniecības valsts kontroles birojs

Metodiskās vadības un informācijas pārvaldības departaments

Metodiskā palīdzība

Vadlīnijas

4

Atbildes mājas lapā

70

Iesniegumu izskatīšana par normatīvo aktu pārkāpumiem

Atbildes

225

Sabiedrības izglītošana

Semināri, konferences

14

Interaktīvās kartes

2

Publisku ēku ekspluatācijas kontrole 2016. gada janvāris - oktobris

Būvniecības valsts kontroles birojs

Veiktās aktivitātes

Informācijas apkopošana, kontroles metodikas izstrāde, prioritāšu noteikšana

Sadarbības modeļa izstrāde ar pašvaldību būvvaldēm un atbildīgajām institūcijām
(VUGD, VI, VVD, VDI, VKPAI, PTAC)

Publisku ēku ekspluatācijas kontrole - prioritātes pēc novietojuma, pēc īpašniekiem,
pēc lietošanas veida, pēc vecuma

604 publisku ēku ekspluatācijas kontroles

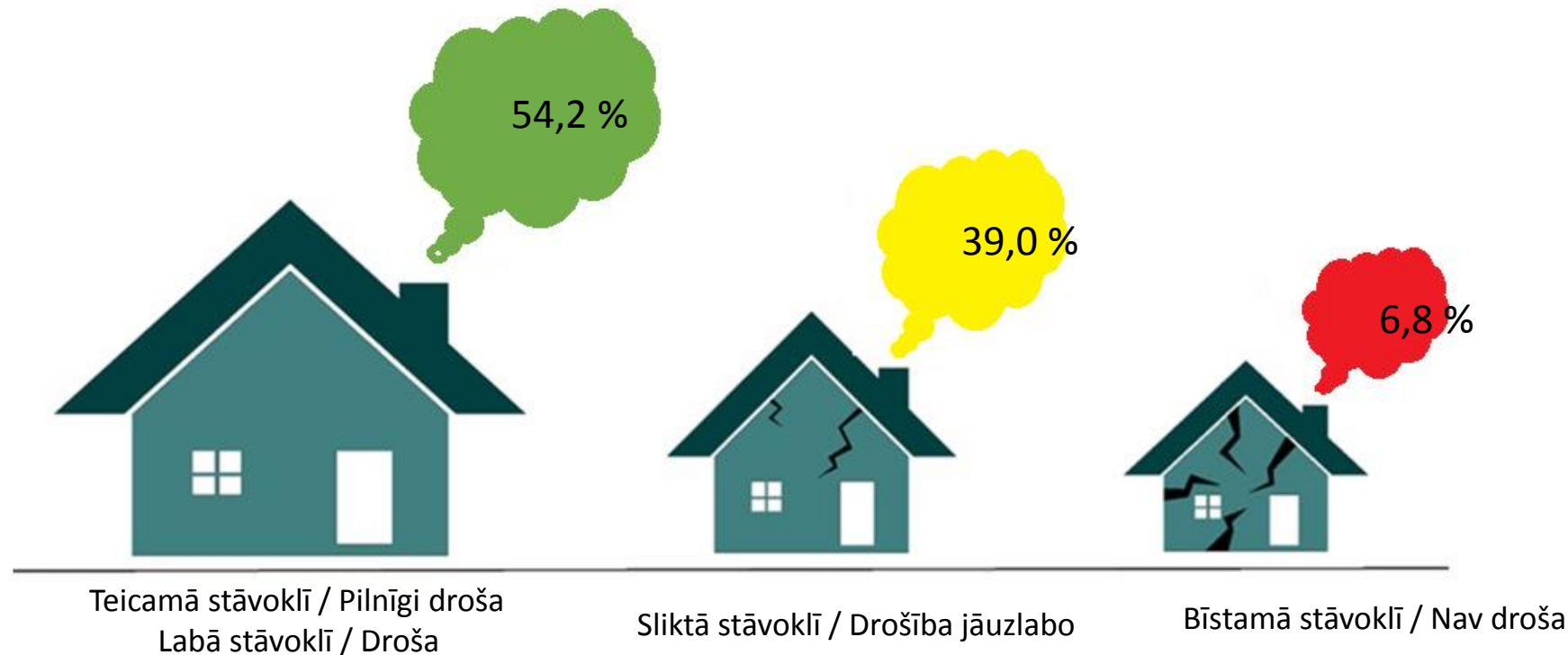
Aktivitātes mērķis:

noteikt kopējās tendences
publisku ēku uzturēšanā,
lai sniegtu objektīvus
priekšlikumus par turpmāko
ekspluatācijas regulējumu
«iekustināt īpašniekus»

Būvniecības valsts kontroles birojs

Pārbaužu rezultāti 2016.g.okt. par publisko ēku ekspluatācijas drošumu

Tikai 54,2 % ir teicamā vai labā stāvoklī, 45,8% - nav drošas

Šogad pastiprināta uzmanība tiek pievērsta tiem objektiem, kuri atbilst pērn identificēto būtiskāko problēmu kritērijiem – vecums, reģions, īpašnieks, lietošanas funkcija

Nedrošo objektu īpatsvars ir palielinājies no 10,8% (175 ēkas) 2015.gadā uz 45,8% (263 ēkas) 2016.gadā

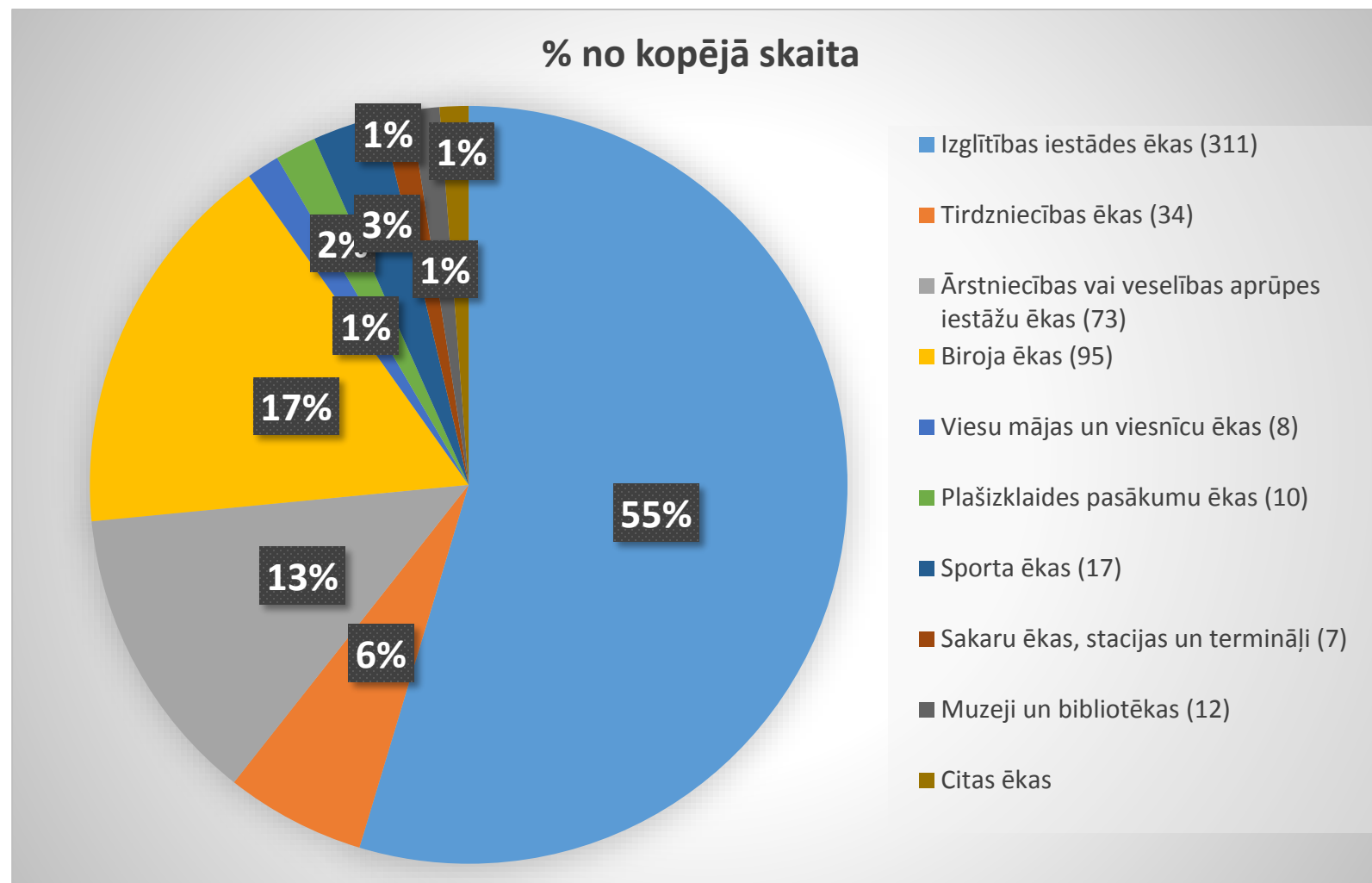

Būvniecības valsts kontroles birojs

Pārbaudītie objekti pēc ēkas galvenā lietošanas veida

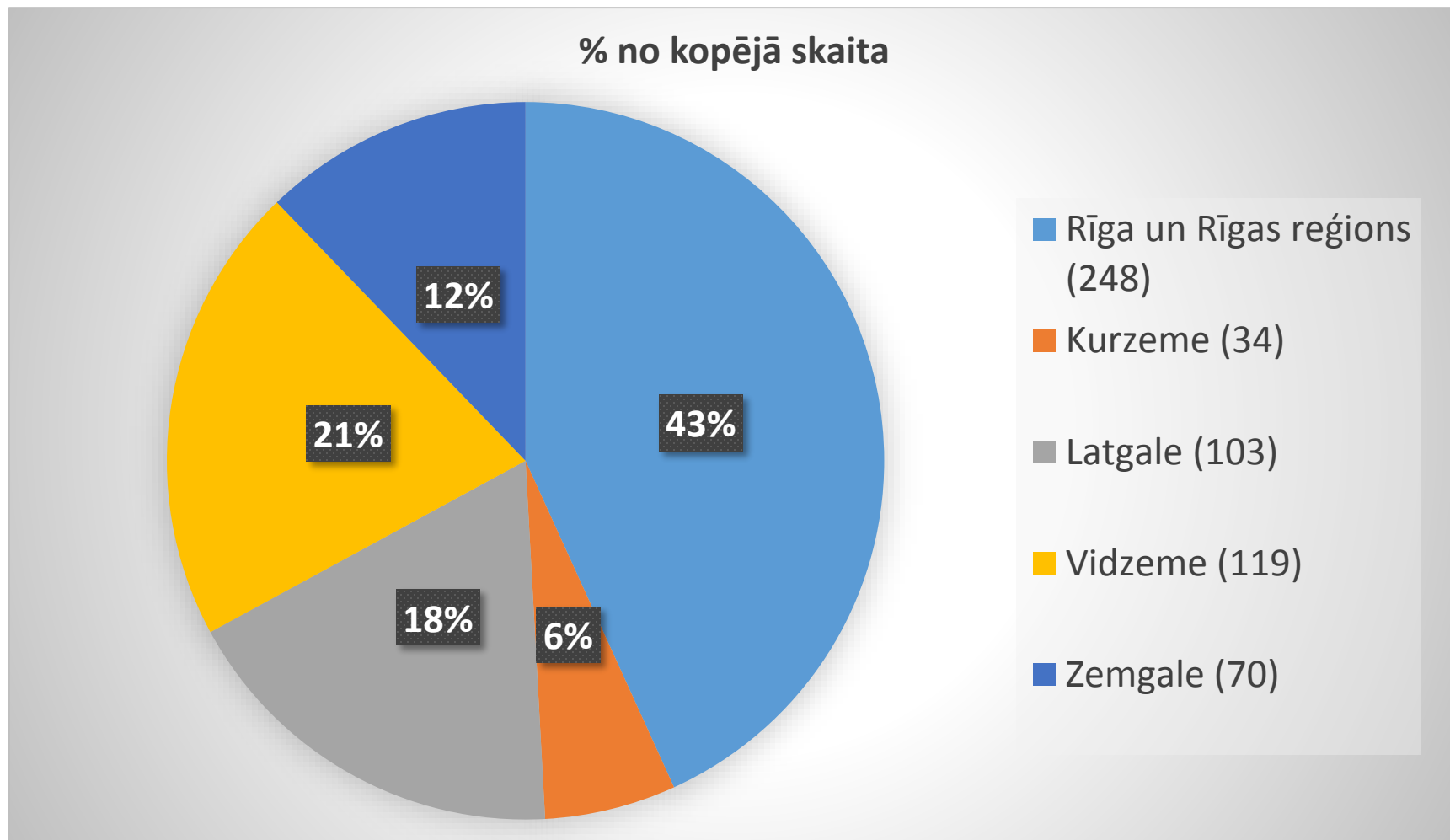
Lielākā daļa jeb 55%
pārbaudīto publisko ēku ir
izglītības iestādes

Biroju ēkas sastāda 17%,
ārstniecības vai veselības
aprūpes iestāžu ēkas -
13%, tirdzniecības ēkas -
6%. Pārējās ēku grupās
apsekoto objektu
īpatsvars ir $\leq 3\%$

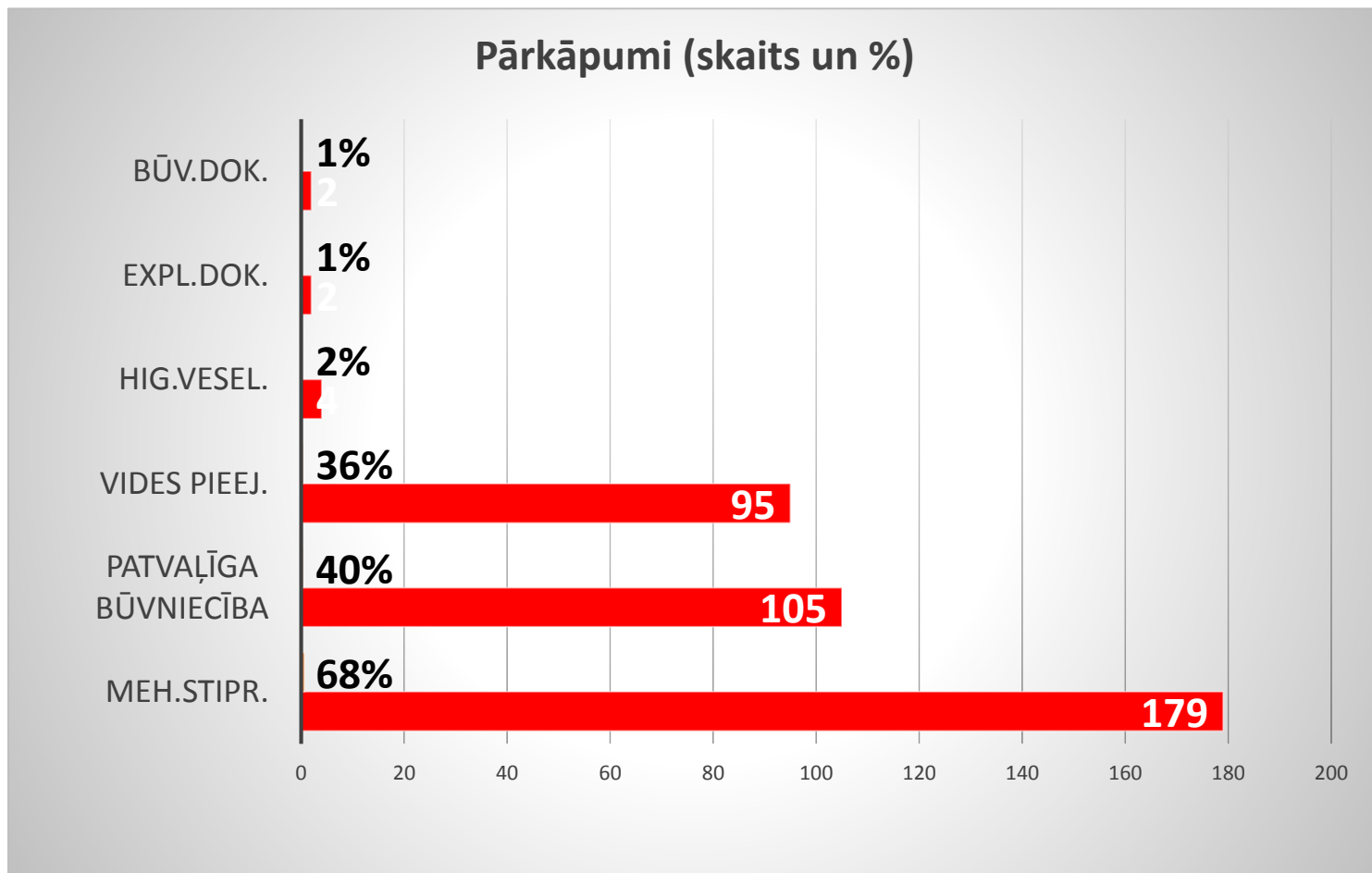
Pārbaudītie objekti pēc reģiona

Būvniecības valsts kontroles birojs

Galvenie riska faktori

Joprojām galvenais riska faktors ēkām ir mehāniskā stiprība un stabilitāte - 68% gadījumos

Patvaļīga būvniecība atklāta 40% gadījumos

Pārkāpumi saistībā ar vides pieejamību atklāti 36% gadījumos

Būvdarbu kontrole 2015.-2016.(okt.*)

Būvniecības valsts kontroles birojs

Aktivitātes mērķis:

pārlicināties par izpildījuma atbilstību būvnormatīviem (būvniecības standartiem) «iekustināt būvindustriju»

Veiktās aktivitātes

Normatīvā regulējuma problemātikas izpēte

Priekšlikumi normatīvā regulējuma uzlabošanai, t.sk., Biroja uzdevumiem

Būvdarbu kontrole, t.sk., kopā ar PTAC, fokuss būvprojekti, būvuzraudzība, būvdarbu izpilde, būvizstrādājumu izmantošana

Kopš 2015. gada 73 objekti pieņemti ekspluatācijā, šobrīd būvdarbu kontrole 96 objektos

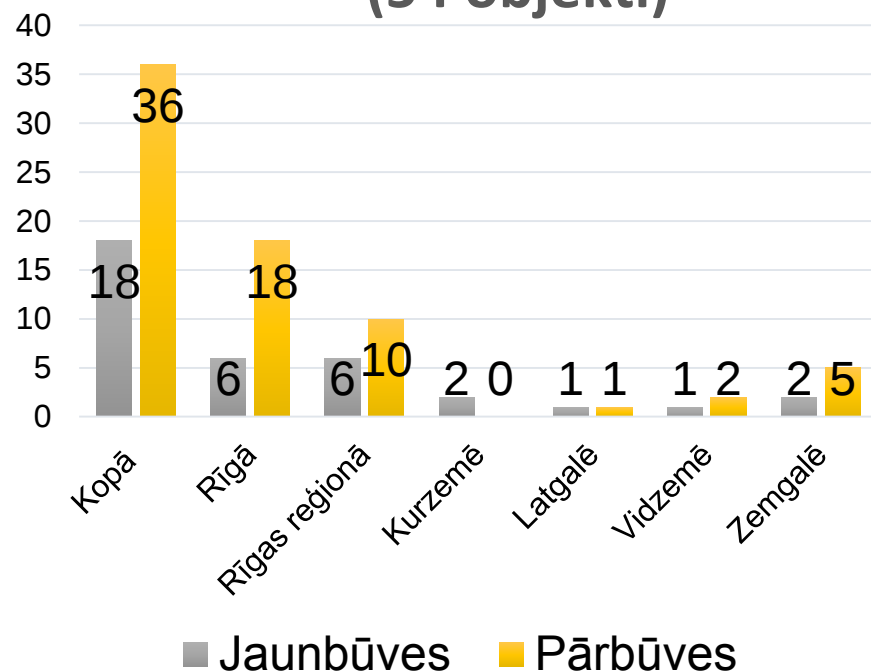
* Dati uz 12.10.2016.

Būvdarbu kontrole 2016.g.

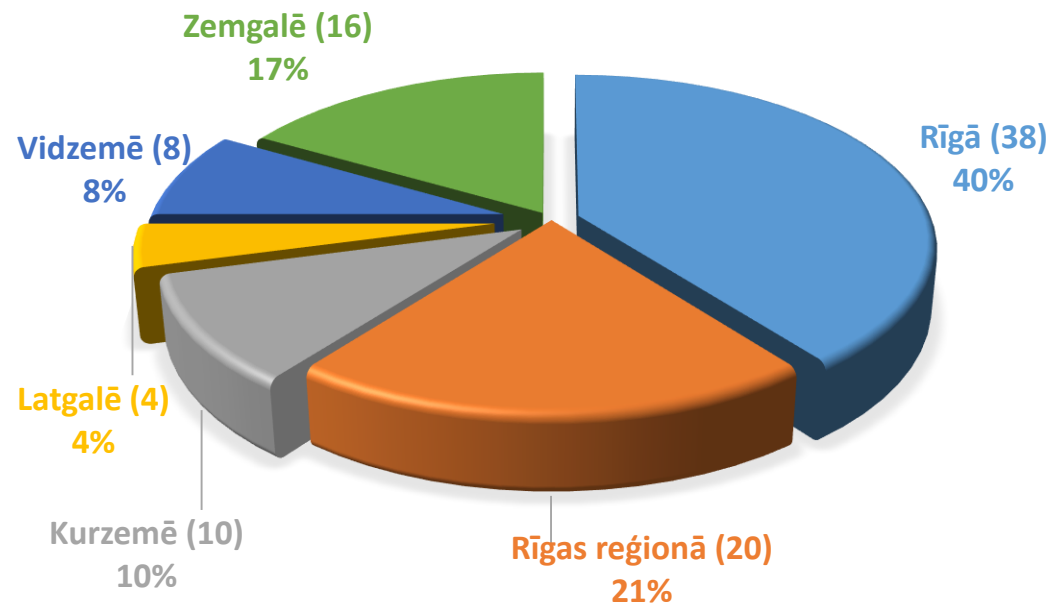

Būvniecības valsts kontroles birojs

Pieņemti ekspluatācijā (54 objekti)

Būvdarbu kontrole (96 objekti)

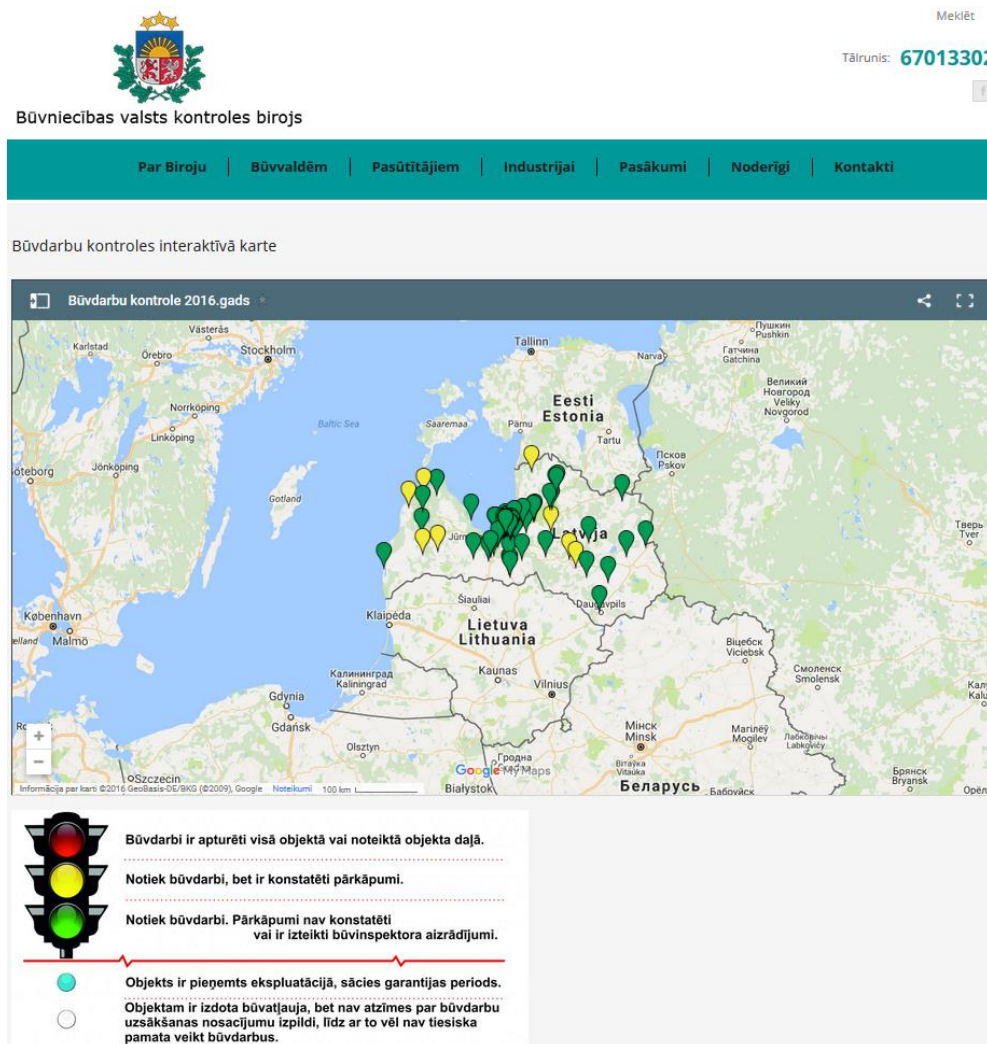

Šogad Birojs ekspluatācijā pieņēmis 54 sabiedriski nozīmīgas būves, no kurām 18 ir jaunbūves, bet 36 pārbūves. Būvdarbu kontrole tiek veikta 96 objektos

Būvdarbu kontroles interaktīvā karte

Būvniecības valsts kontroles birojs

Biroja mājaslapā

<http://www.bvkb.gov.lv/lv/buvdarbu-kontroles-interaktiva-karte>

dod iespēju

pārskatāmā veidā gūt informāciju

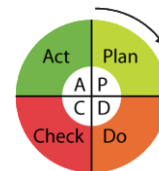
par kontroles rezultātiem

Biroja kompetencē esošajos
būvobjektos

Būvniecības valsts kontroles birojs

Ekspertīžu organizēšana un būvekspertu sertificēšana 2016.g.

Aktivitātes mērķis:

nodrošināt vienotu
būvekspertu kompetences
un izpildījuma līmeni
«mazināt neobjektīvas
ekspertīzes»

Veiktās aktivitātes

Normatīvā regulējuma problemātikas izpēte

Metodisko materiālu izstrāde

Akreditācija, uzraudzības sistēmas izstrāde

Eksaminācija un sertifikācija

Ekspertīzes

125 ekspertīzes pārbaudes atzinumi

Būvniecības valsts kontroles birojs

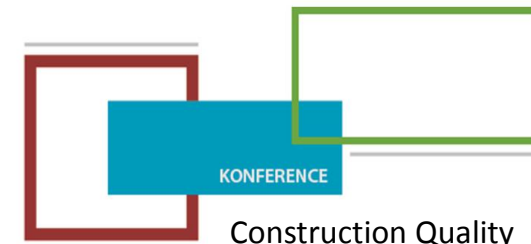
Būvniecības kvalitātes konference 2016

STARPTAUTISKĀ KONFERENCE

**Nacionālās politikas loma būvniecības kvalitātes
nodrošināšanā Latvijā un Eiropā**

**National Policies for Raising Quality in Construction
Industry in Latvia and Europe**

2016.gada 25.novembris
Rīga

INTERNATIONAL CONFERENCE

www.kvalitatebuvnieciba.lv

Būvniecības valsts kontroles birojs

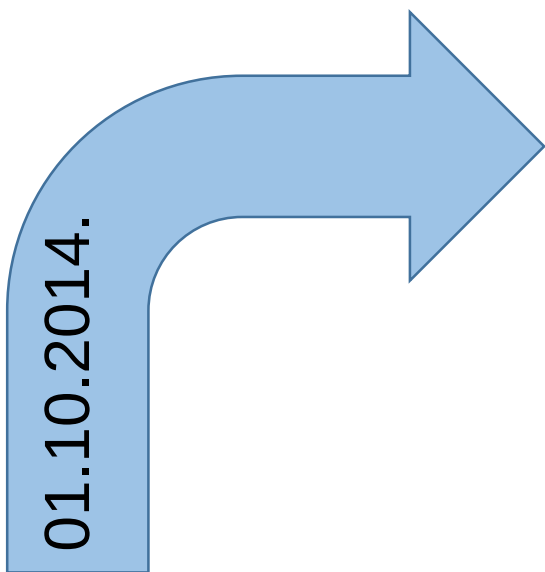
2. SADAĻA

Administratīvās lietas par patvaļīgo būvniecību izskatīšana

Vieslektore Zoja Bruģe

Būvniecības valsts kontroles birojs

Ievads (I)

Būvdarbi, kas uzsākti vai tiek veikti bez būvatļaujas vai pirms tam, kad būvatļaujā, apliecinājuma kartē vai paskaidrojuma rakstā izdarīta atzīme par attiecīgo nosacījumu izpildi, gadījumos, kad attiecīgie lēmumi saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir nepieciešami, kā arī būvdarbi, kas neatbilst būvprojektam un normatīvo aktu prasībām, ir kvalificējami kā patvaļīga būvniecība. Patvaļīga būvniecība ir arī būves vai tās daļas ekspluatācija neatbilstoši projektētajam lietošanas veidam vai būvdarbi, kas uzsākti bez attiecīgas projekta dokumentācijas, ja tāda nepieciešama saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

[Būvniecības likuma, kas stāties spēkā 2014. gada 1. oktobrī, 18. panta piektā daļa]

Patvaļīgā būvniecība ir būvdarbi, kas tiek veikti bez būvatļaujas vai neatbilst akceptētajam būvprojektam, izņemot Vispārīgajos būvnoteikumos paredzētos gadījumus.

[Būvniecības likuma, spēkā līdz 2014. gada 30. septembrim, 1. panta 21. punkts]

Ievads (II)

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būvniecība ir visu veidu būvju projektēšana un būvdarbi

[Būvniecības likuma, spēkā līdz 2014. gada 30. septembrim, 1. panta 12. punkts]

Būvdarbi ir būvniecības procesa sastāvdaļa, darbi, kas tiek veikti būvlaukumā vai būvē, arī nojaukšana

[Būvniecības likuma, spēkā līdz 2014. gada 30. septembrim, 1. panta 6. punkts]

Būvniecība ir visu veidu būvju projektēšana un būvdarbi

[Būvniecības likuma, kas stāties spēkā 2014. gada 1. oktobrī, 1. panta 12. punkts]

01.10.2014.

Būvdarbi ir būvniecības procesa sastāvdaļa, darbi, kurus veic būvlaukumā vai būvē, lai radītu būvi, novietotu iepriekš izgatavotu būvi vai tās daļu, pārbūvētu, atjaunotu, restaurētu, iekonservētu, ierīkotu vai nojauktu būvi

[Būvniecības likuma, kas stāties spēkā 2014. gada 1. oktobrī, 1. panta 2. punkts]

Ievads (III)

Patvaļīga būvniecība

Būvdarbi,

kas uzsākti vai tiek veikti
bez būvatļaujas
vai bez attiecīgas projekta
dokumentācijas,
ja tāda nepieciešama
saskaņā ar normatīvajiem
aktiem

Būvdarbi,

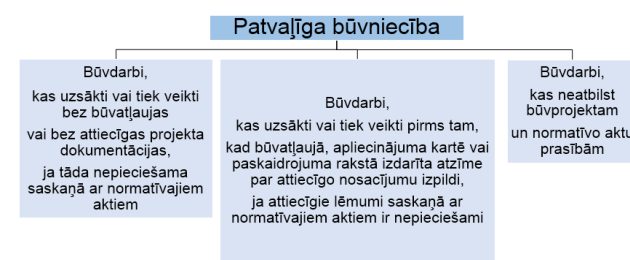
kas uzsākti vai tiek veikti pirms tam,
kad būvatļaujā, apliecinājuma kartē vai
paskaidrojuma rakstā izdarīta atzīme
par attiecīgo nosacījumu izpildi,
ja attiecīgie lēmumi saskaņā ar
normatīvajiem aktiem ir nepieciešami

Būvdarbi,

kas neatbilst
būvprojektam
un normatīvo aktu
prasībām

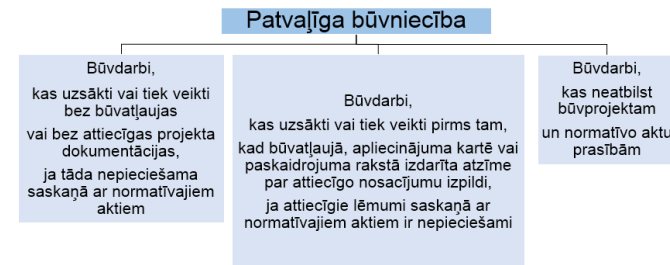
Ievads (IV)

- Persona ierosina būvniecību, iesniedzot būvvaldei būvniecības ieceres iesniegumu, kā arī vispārīgajos būvnoteikumos un speciālajos būvnoteikumos paredzētos dokumentus.
- Izskatot būvniecības ieceres iesniegumu, būvvalde atkarībā no būvniecības ieceres veida lemj par:
 - būvatļaujas izdošanu, atteikumu izdot būvatļauju vai būvniecības ieceres publisku apspriešanu;
 - būvniecības ieceres akceptu, izdarot atzīmi apliecinājuma kartē, vai atteikumu akceptēt ieceri par būvniecību;
 - būvniecības ieceres akceptu, izdarot atzīmi būvniecības ieceres paskaidrojuma rakstā, vai atteikumu akceptēt būvniecības ieceri.

Ievads (V)

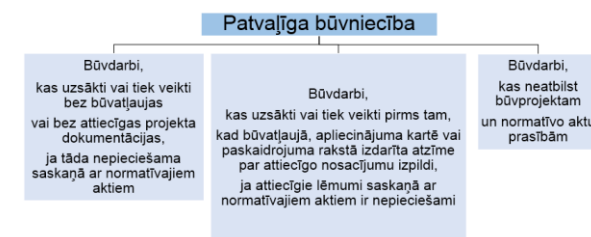

Būvniecības valsts kontroles birojs

- Būvdarbus drīkst uzsākt pēc tam, kad:
 - būvvalde ir izdarījusi atzīmi būvatļaujā par visu tajā ietverto projektēšanas nosacījumu izpildi
 - būvvalde ir izdarījusi atzīmi būvatļaujā par visu tajā ietverto būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildi un
 - būvatļauja kļuvusi neapstrīdama

Ievads (VI)

Būvniecības valsts kontroles birojs

- Būvprojekta izstrādes gaitā un būvdarbu laikā aizliegts veikt izmaiņas būves lietošanas veidā
- Izmaiņas ēkas fasādes risinājumā, būves novietojumā un būvapjomā pieļaujamas, ievērojot
 - būves novietojumu - ja tās pamatotas ar institūciju izdotajiem tehniskajiem vai īpašajiem noteikumiem un neskar trešo personu tiesības;
 - ēkas būvapjomu - ja netiek skartas trešo personu tiesības un izmaiņas ir saistītas ar būvizstrādājumu specifikāciju būvprojektā, ēkas konstrukciju, izolācijas un apdares materiāliem vai inženiertehniskiem risinājumiem un nerada smaku, troksni, vibrāciju vai cita veida piesārņojumu;
 - ēkas fasādes risinājumu - ja izmaiņas neskar trešo personu tiesības.

Ievads (VII)

Būvdarbu kontrolē būvinspektors pārbauda:

- Būvdarbu uzsākšanas atbilstību normatīvo aktu prasībām – vai būvdarbu veikšanai ir saņemta būvatļauja un pirms to uzsākšanas ir izpildīti būvatļaujas nosacījumi vai arī pirms būvdarbu veikšanas būvvaldē ir akceptēta apliecinājuma karte vai paskaidrojuma raksts un normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos pirms to uzsākšanas ir iesniegti un reģistrēti nepieciešamie dokumenti

[Būvniecības likuma 18. panta ceturtā daļa un Vispārīgo būvnoteikumu 139.1. apakšpunkts]

Ievads (VIII)

Būvdarbu kontrolē būvinspektors pārbauda:

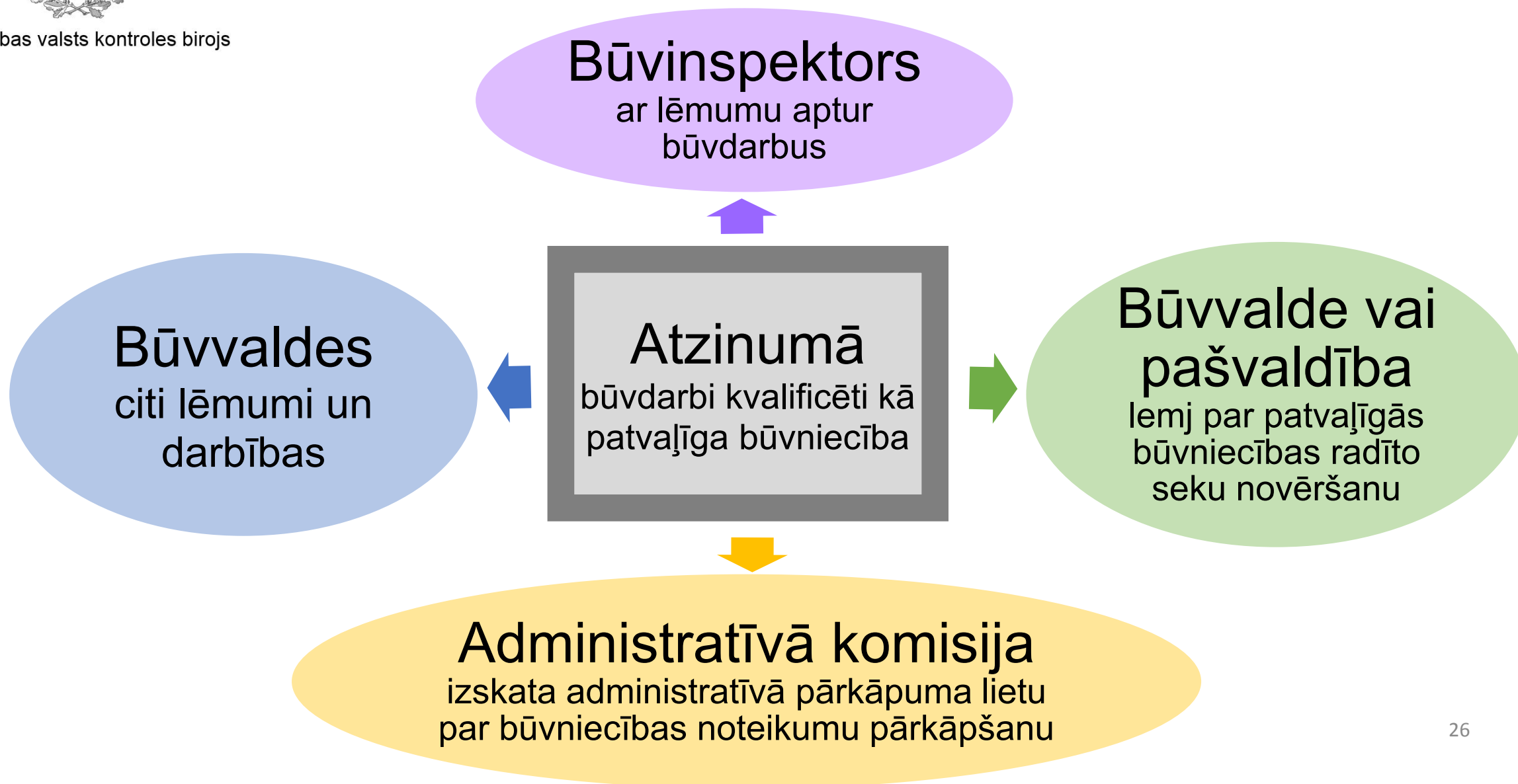
- Būvdarbu veikšanas atbilstību būvprojektam un normatīvo aktu prasībām - būvdarbi notiek, nepieļaujot atkāpes no būvatļaujas, akceptētās apliecinājuma kartes vai paskaidrojuma raksta nosacījumiem, kā arī ievērojot būvniecību reglamentējošos normatīvos aktus

[Būvniecības likuma 18. panta ceturtā daļa un Vispārīgo būvnoteikumu 139.2.apakšpunkts]

Būvniecības valsts kontroles birojs

Administratīvo procesu kopējais sākums

Būvniecības valsts kontroles birojs

Paralēlie procesi

Administratīvā pārkāpuma
lieta par būvniecības
noteikumu pārkāpšanu

Administratīvā lieta par
patvaļīgo būvniecību

Būvinspektora lēmums
par būvdarbu apturēšanu

Būvvaldes citi
lēmumi un darbības

Dažādi mērķi

Būvniecības valsts kontroles birojs

Latvijas administratīvā pārkāpuma kodekss

aizsargāt sabiedrisko iekārtu, īpašumu, pilsoņu sociāli ekonomiskās, politiskās un personiskās tiesības un brīvības, kā arī komersantu, iestāžu un organizāciju tiesības un likumīgās intereses, noteikto pārvaldes kārtību, valsts un sabiedrisko kārtību

nostiprināt likumību

novērst tiesību pārkāpumus

audzināt pilsoņus likumu precīzas un stingras ievērošanas garā, ieaudzināt viņos cieņas pilnu attieksmi pret citu pilsoņu tiesībām, godu un pašcieņu, pret sadzīves noteikumiem, apzinīgu attieksmi pret saviem pienākumiem un atbildību sabiedrības priekšā

Administratīvā procesa likums

nodrošināt demokrātiskas, tiesiskas valsts pamatprincipu, it sevišķi cilvēktiesību, ievērošanu konkrētās publiski tiesiskajās attiecībās starp valsti un privātpersonu

pakļaut neatkarīgas, objektīvas un kompetentas tiesu varas kontrolei izpildvaras darbības, kuras attiecas uz konkrētām publiski tiesiskajām attiecībām starp valsti un privātpersonu

nodrošināt tiesību normu tiesisku, precīzu un efektīvu piemērošanu publiski tiesiskajās attiecībās

Dažāds tiesiskais regulējums

Administratīvā pārkāpuma
lieta par būvniecības
noteikumu pārkāpšanu

LAPK

Būvinspektora lēmums
par būvdarbu apturēšanu

Būvvaldes citi
lēmumi

Administratīvā lieta
par patvaļīgo
būvniecību

APL

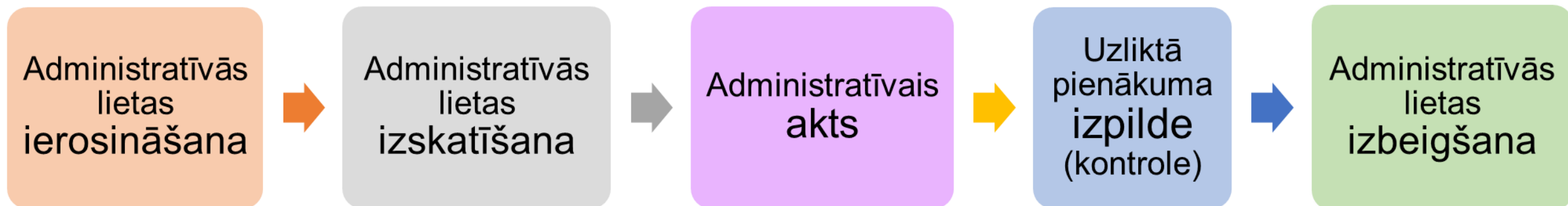
Būvniecības valsts kontroles birojs

Būvniecības valsts kontroles birojs

Administratīvais process (I)

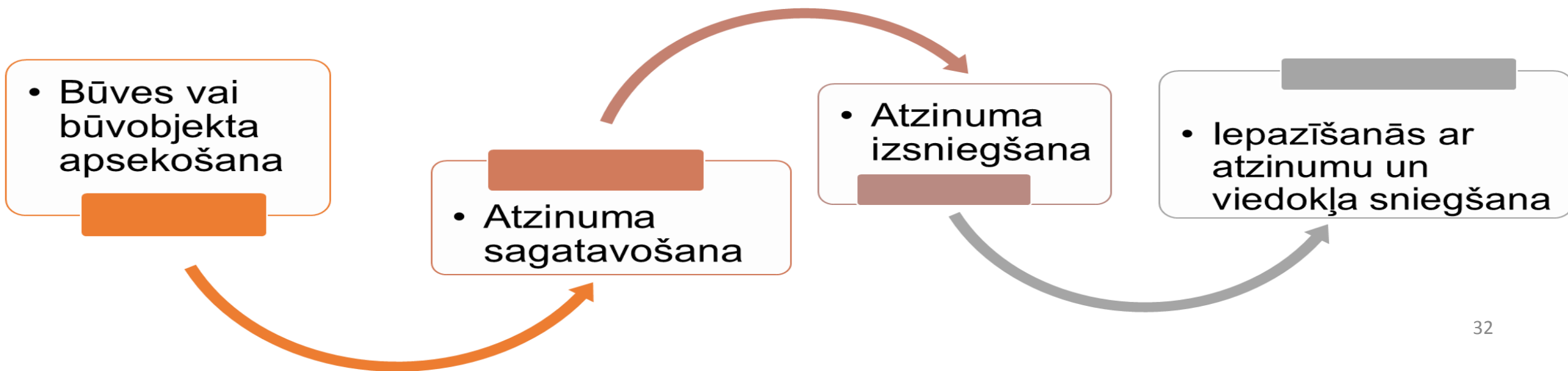

Būvniecības valsts kontroles birojs

Administratīvais process (II)

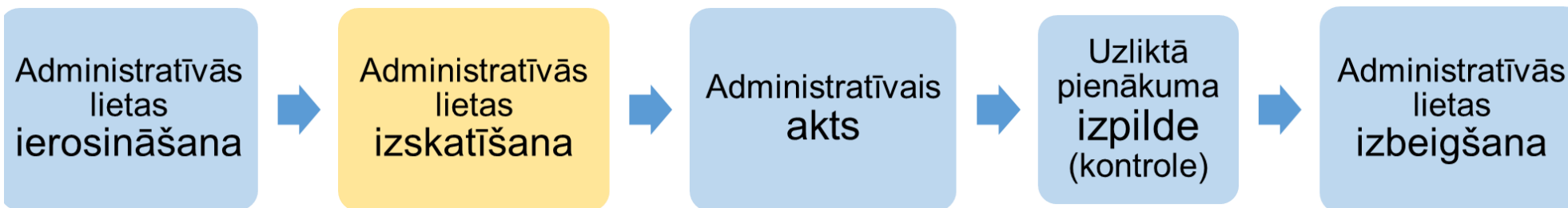
Iestāde, kurai lieta ir piekritīga, ierosina administratīvo lietu, ja tai kļūst zināmi fakti, uz kuriem pamatojoties saskaņā ar tiesību normām ir jāizdod vai var tikt izdots attiecīgs administratīvais akts, kā arī tad, ja iestādei ir pamats uzskatīt, ka šādi fakti varētu būt *[Administratīvā procesa likuma 57. pants]*.

Būvniecības valsts kontroles birojs

Administratīvais process (III)

Pēc administratīvās lietas ierosināšanas iestāde iegūst informāciju, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir nepieciešama, lai pieņemtu attiecīgo lēmumu.

Lemjot par tāda administratīvā akta izdošanu, kurš varētu būt nelabvēlīgs adresātam vai trešajai personai, iestāde noskaidro un izvērtē adresāta vai trešās personas viedokli un argumentus šajā lietā.

Būvniecības valsts kontroles birojs

Administratīvais process (IV)

Administratīvā procesa dalībnieku uzklaušāšana ir viens no svarīgākajiem procesuālā taisnīguma nodrošināšanas līdzekļiem. Loģiskais pamatojums prasībai pēc uzklaušāšanas ir apstākļi, ka uzklaušāšanas stadijā jau pirms lēmuma pieņemšanas ir iespējams noskaidrot visas domstarpības un atrast pareizāko risinājumu.

[Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2009. gada 14. maija spriedums Nr. SKA-59/2009]

Administratīvais process (V)

Būvniecības valsts kontroles birojs

Ja būvinspektors konstatē patvaļīgu būvniecību, viņš aptur būvdarbus un uzraksta attiecīgu atzinumu, bet iestāde pieņem vienu no šādiem lēmumiem:

- par iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu, ja konkrētā objekta būvniecību attiecīgajā teritorijā nepieļauj normatīvie akti vai būvdarbi uzsākti pirms atzīmes izdarīšanas būvatļaujā par projektēšanas nosacījumu izpildi — neatkarīgi no apstākļiem, kādēļ attiecīgā darbība nav tikusi veikta;
- par atļauju veikt būvniecību pēc būvniecību regulējošu normatīvo aktu prasību izpildes, bet gadījumos, kad patvaļīgas būvniecības rezultātā nodarīts kaitējums videi, — arī pēc tā novēršanas vides un dabas aizsardzību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

[Būvniecības likuma 18. panta piektā daļa]

Būvniecības valsts kontroles birojs

Administratīvais akts: lemttiesīgā iestāde

- Administratīvais akts nav spēkā, ja to ir izdevusi iestāde, kurai konkrētā administratīvā akta izdošana nav piekritīga (izņemot, ja administratīvā procesa laikā mainās teritoriālā piekritība, lietu ar abu iestāžu un iesniedzēja rakstveida piekrišanu var atstāt izskatīšanai iepriekšējā iestādē).
- Attiecībā uz Birojam piekritīgajām būvēm Birojs pilda Būvniecības likuma 12. panta trešās daļas 1., 5.¹ un 7. punktā noteiktās būvvaldes funkcijas, kā arī nodrošina šā likuma 18. pantā noteiktās darbības. Publisku ēku ekspluatācijas kontroli Birojs veic šā likuma 21. pantā noteiktajā kārtībā.

Administratīvais akts: adresāts (I)

- Ja uz zemes gabala atrodas vai tiek būvēta zemes īpašniekam piederoša būve, par būvdarbu uzsākšanu vai veikšanu bez būvatļaujas vai pirms tam, kad būvatļaujā, apliecinājuma kartē vai paskaidrojuma rakstā izdarīta atzīme par attiecīgo nosacījumu izpildi, ja attiecīgie lēmumi būvniecības uzsākšanai nepieciešami, atbild zemes īpašnieks.
- Ja uz zemes gabala atrodas vai tiek būvēta citai personai piederoša būve, par būvdarbu uzsākšanu vai veikšanu bez būvatļaujas vai pirms tam, kad būvatļaujā, apliecinājuma kartē vai paskaidrojuma rakstā izdarīta atzīme par attiecīgo nosacījumu izpildi, ja attiecīgie lēmumi būvniecības uzsākšanai nepieciešami, atbild būves īpašnieks.

Administratīvais akts: adresāts (II)

Kas bauda vai vēlas baudīt kādas lietas labumus, tam arī jānes ar šo lietu saistītie pienākumi, kā arī trešās personas šai lietai vai tās dēļ taisītie izdevumi. Visas uz lietu gulošās nastas un apgrūtinājumi jānes lietas īpašniekam.

[Civillikuma 863. un 864. pants]

Ieteikumi nekustamā īpašuma pircējiem (I)

Atcerēties, ka:

- būves izmantošana pirms tās nodošanas ekspluatācijā ir aizliegta
- ekspluatācijā pieņemtā būve jāizmanto atbilstoši tās lietošanas veidam
- par patvaļīgās būvniecības radīto seku novēršanu atbild nekustamā īpašuma īpašnieks, kurš reģistrēts zemesgrāmatā

Vērsieties attiecīgās administratīvās teritorijas būvvaldē,
ja ir neskaidrības, jautājumi vai ir nepieciešama papildu informācija

Ieteikumi nekustamā īpašuma pircējiem (II)

Pārbaudiet,

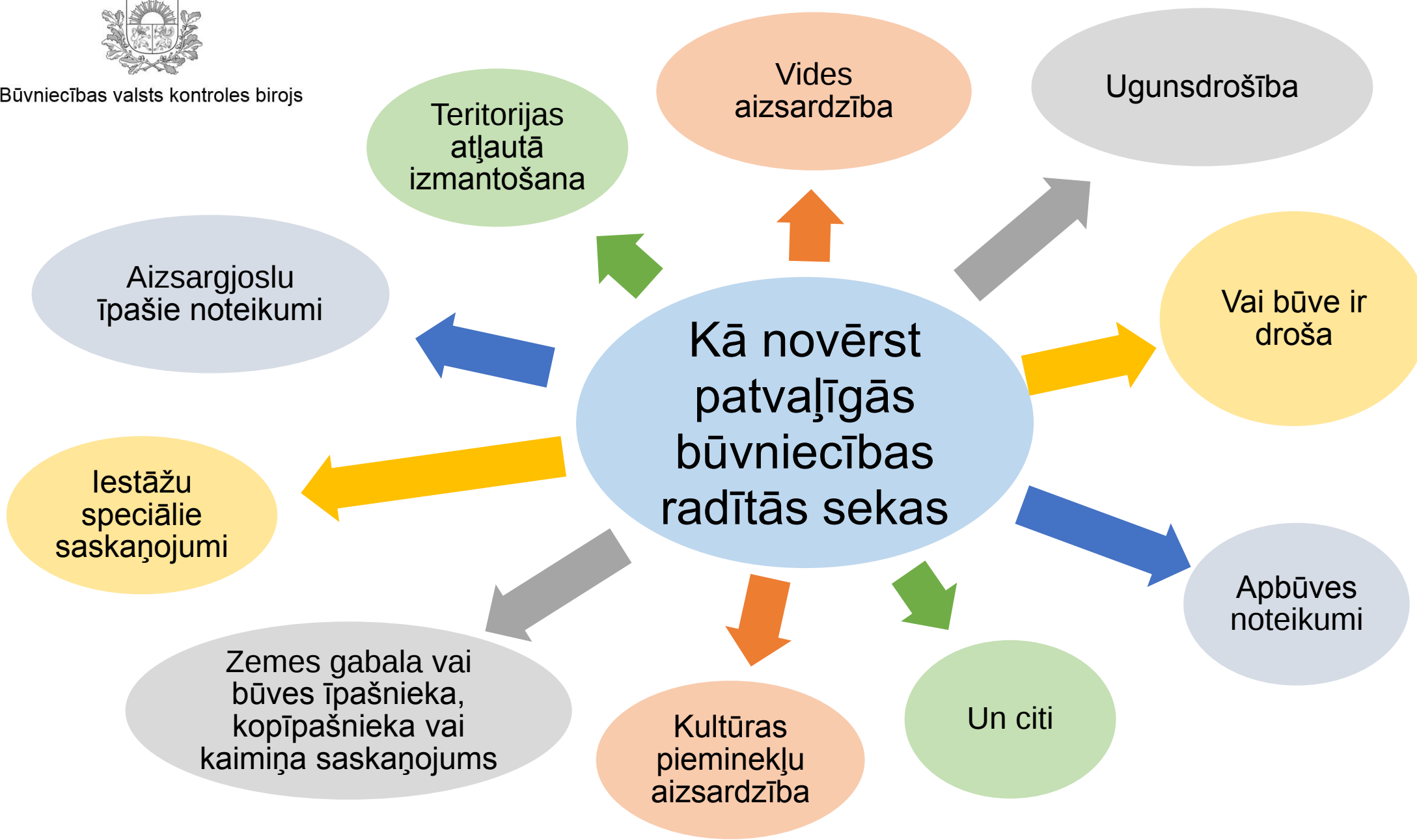
- vai ēka (telpa) ir nodota ekspluatācijā un ir reģistrēta zemesgrāmatā
- kāds ir ēkas (telpas) lietošanas veids atbilstoši būvvaldē saskaņotajai būvniecības dokumentācijai
- vai kopš ēkas (telpas) nodošanas ekspluatācijā ir veikta tās atjaunošana vai pārbūve, un, vai šādiem būvdarbiem ir būvvaldē saskaņota būvniecības dokumentācija

Vērsieties attiecīgās administratīvās teritorijas būvvaldē, ja ir neskaidrības, jautājumi vai ir nepieciešama papildu informācija

Administratīvais akts: saturs

Būvniecības valsts kontroles birojs

Administratīvais akts: uzliktais pienākums (I)

Būvniecības valsts kontroles birojs

Administratīvais akts: uzliktais pienākums (II)

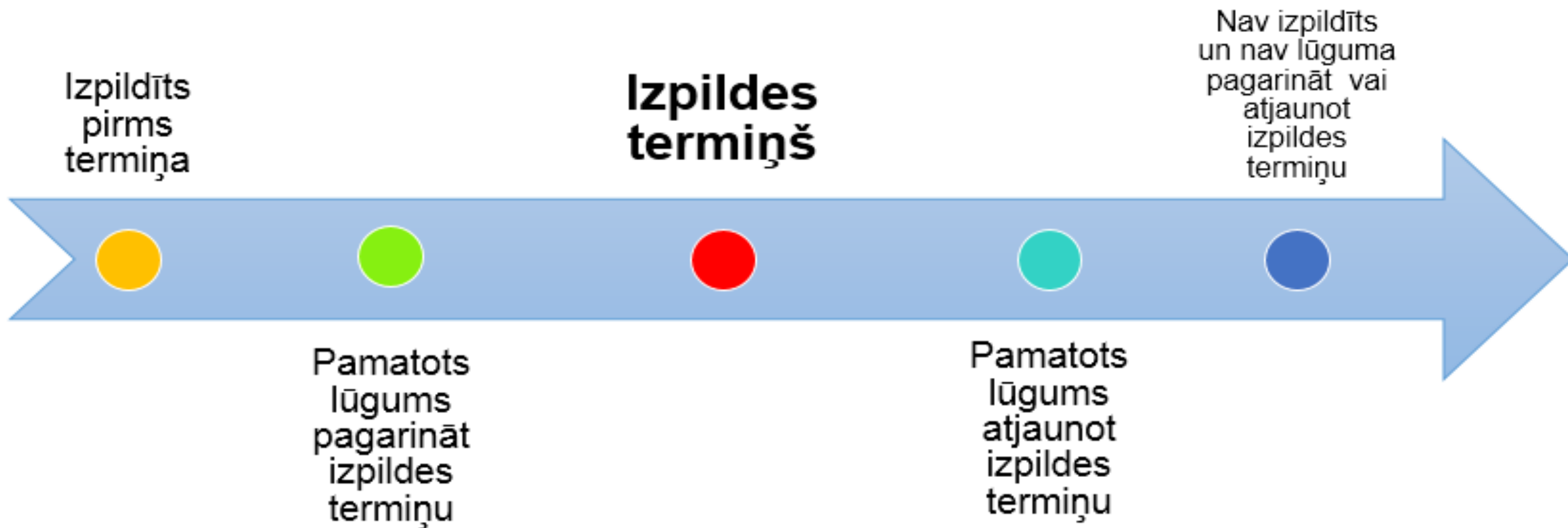

! Jebkuram patvaļīgās būvniecības radīto seku novēršanas veidam ir jāizstrādā un jāsaskaņo būvvaldē attiecīgā būvniecības dokumentācija

Būvniecības valsts kontroles birojs

Administratīvais akts: izpildes termiņš kā nosacījums

Administratīvais process (VI)

Būvniecības valsts kontroles birojs

Administratīvo aktu tā adresāts **izpilda labprātīgi**.

Labprātīgi neizpildīta administratīvā akta piespiedu izpildi veic Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā, ja likums, uz kura pamata administratīvais akts izdots, nenosaka citu kārtību *[Administratīvā procesa likuma 358. panta pirmā un otrā daļa]*.

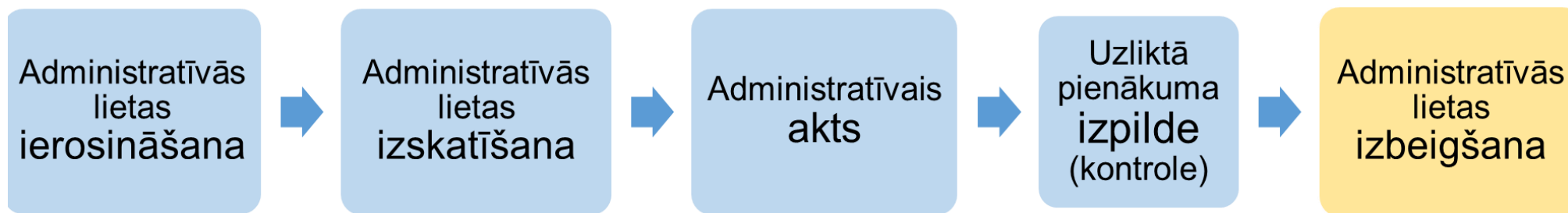

Ja administratīvā akta adresāts nepilda administratīvo aktu labprātīgi, tad tas nevar prasīt zaudējumu atlīdzību par tiesu izpildītāja veikto piespiedu darbību izmaksām *[Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2013. gada 5. aprīļa spriedums Nr. SKA-139/2013]*.

Būvniecības valsts kontroles birojs

Administratīvais process (VII)

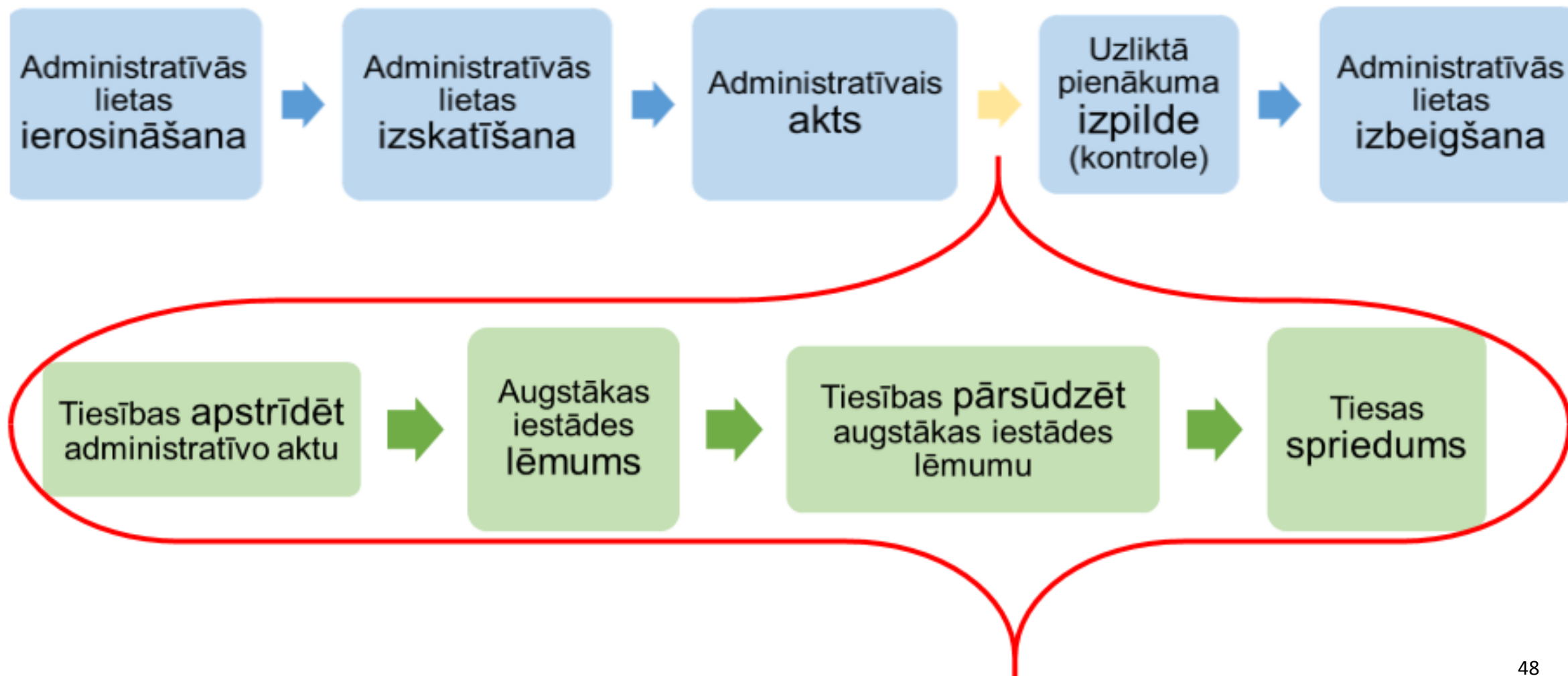
Pēc nepieciešamo faktu konstatēšanas un administratīvā procesa dalībnieku uzklauššanas iestāde nekavējoties izvērtē lietas apstākļus un izdod lēmumu par lietas izbeigšanu faktu trūkuma vai nelietderīguma dēļ, ja lieta ierosināta pēc iestādes iniciatīvas, tai skaitā uz citas privātpersonas sniegtas informācijas (sūdzības) pamata

[Administratīvā procesa likuma 63. panta pirmās daļas 4. punkts]

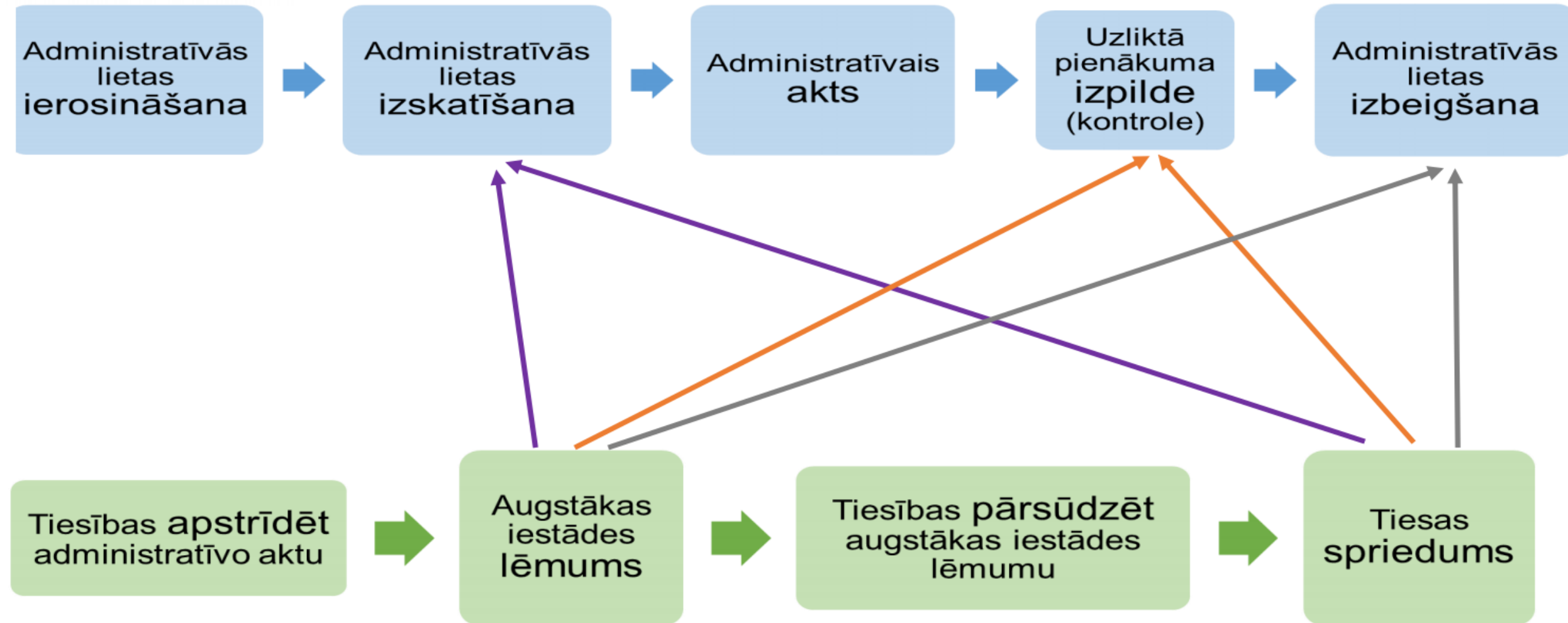
Administratīvais process (VIII)

Administratīvais process (IX)

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būvniecības valsts kontroles birojs

Kafijas un tējas pauze

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būvniecības valsts kontroles birojs

3. SADAĻA

Administratīvā akta piespiedu izpilde

Piespiedu izpilde

- Ja adresāts administratīvajā aktā **noteiktajā termiņā nav novērsis patvaļīgo būvniecību**, ir pamats uzsākt administratīvā akta piespiedu izpildi
- Piespiedu izpilde **neaptur adresāta pienākumu izpildīt administratīvo aktu – novērst patvaļīgās būvniecības radītās sekas**

Piespiedu izpildes nosacījumi (I)

Piespiedu kārtā var izpildīt administratīvo aktu, kas:

- stāties spēkā
- kļuvis neapstrīdams
- nav izpildīts labprātīgi

Būvniecības valsts kontroles birojs

Piespiedu izpildes nosacījumi (II)

- Piespiedu izpildi **nevar veikt, ja** kopš administratīvā akta spēkā stāšanās **pagājuši vairāk nekā pieci gadi**
- Administratīvā akta piespiedu izpildes izmaksas uzliek adresātam

[Būvniecības likuma 18.panta 7.¹ daļa Administratīvā procesa likuma 364.pants]

Brīdinājums (I)

- Par jebkuru plānoto administratīvā akta piespiedu izpildi tā **adresātu vispirms rakstveidā jābrīdina**

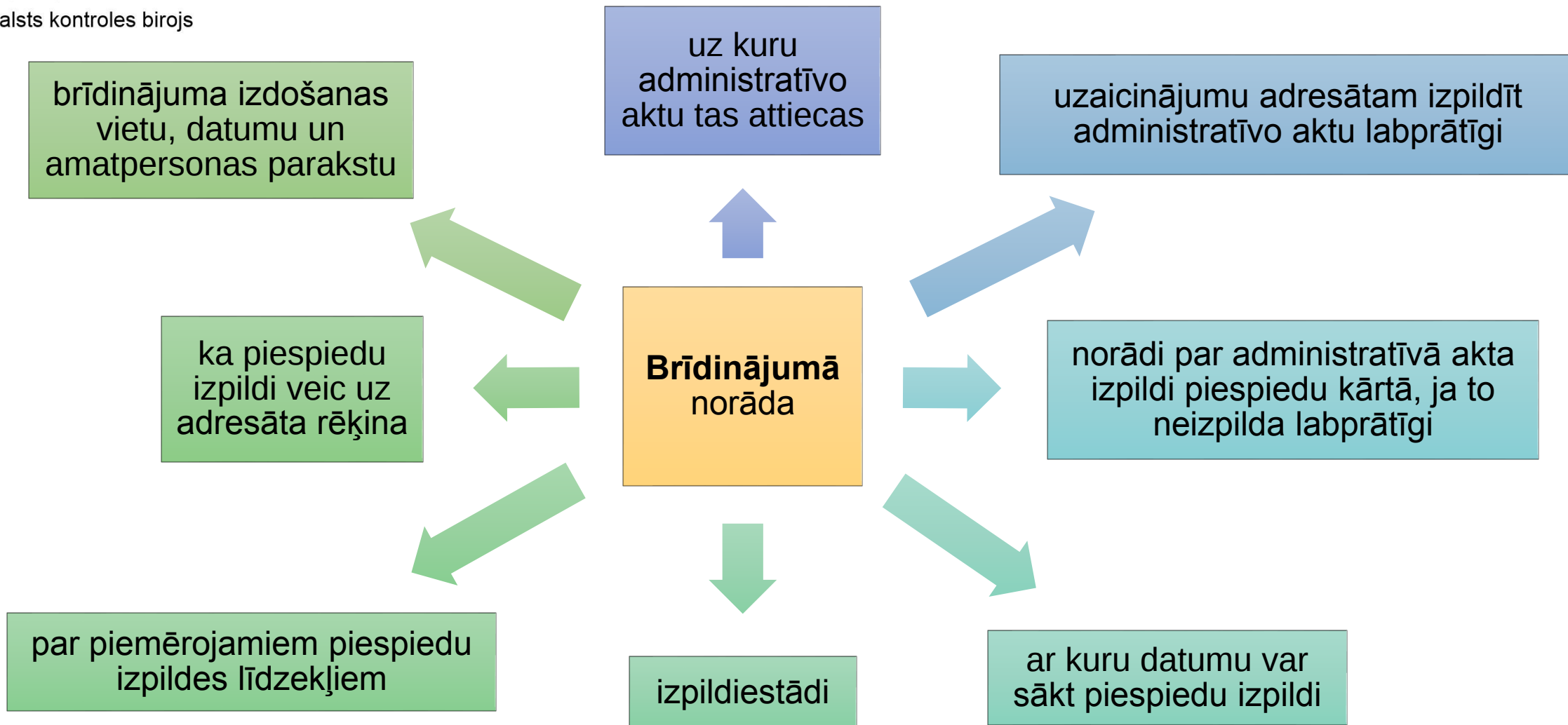
[Administratīvā procesa likuma 361.panta pirmā un otrā daļa]

Būvniecības valsts kontroles birojs

Brīdinājums (II)

Brīdinājums (III)

Būvniecības valsts kontroles birojs

- Brīdinājumu **var iekļaut pašā administratīvajā aktā**, un tas stājas spēkā vienlaicīgi ar administratīvā akta spēkā stāšanos, **vai izdot kā atsevišķu dokumentu**

[Administratīvā procesa likuma 361.panta pirmā un otrā daļa]

Brīdinājums (IV)

Būvniecības valsts kontroles birojs

Pamatojoties uz Būvniecības likuma 18.panta piektās daļas 2.punktu, 7.³daļu, Administratīvā procesa likuma 63.panta pirmās daļas 2.punktu, 68.panta otrās daļas 1.punktu, xxxx būvvalde

nolemj:

uzdot sešu mēnešu laikā no šī administratīvā akta spēkā stāšanās izstrādāt būvniecības dokumentāciju, lai novērstu atzinumā konstatētās patvaļīgās būvniecības radītās sekas.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 70.panta pirmo un otro daļu lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam, savukārt lēmumu paziņo adresātam atbilstoši Paziņošanas likumam. Paziņošanas likuma 9.panta otrajā daļā noteikts, ka dokuments, kas sūtīts pa elektronisko pastu, uzskatāms par paziņotu otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas.

Šo administratīvo aktu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 76.panta otro daļu, 77.panta pirmo daļu un 79.panta pirmo daļu var apstrīdēt augstākā iestādē viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, iesniedzot Birojā attiecīgu iesniegumu.

Brīdinājums

Ja šis administratīvais akts netiks izpildīts labprātīgi, būvvalde atbilstoši Administratīvā procesa likuma 358. un 359.pantā noteiktajam veiks administratīvā akta piespiedu izpildi.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 368.panta pirmo un otro daļu administratīvo aktu, kas uzliek adresātam pienākumu izpildīt noteiktu darbību, izpilda piespiedu kārtā ar aizvietotājizpildes, piespiedu naudas vai tiesā spēka palīdzību. Izpildiestāde, pamatojoties uz ārējo normatīvo aktu un ņemot vērā lietderības apsvērumus, var izvēlēties piespiedu izpildes līdzekļus, mainīt tos līdz sasniedz rezultātu. Piespiedu izpildi veic atbilstoši brīdinājuma nosacījumiem (Administratīvā procesa likuma 364.panta pirmā un 361.panta septītā daļa). Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 364.panta pirmajā daļā noteiktajam administratīvā akta piespiedu izpildes izmaksas uzliek adresātam.

Ņemot vērā, ka ar šo administratīvo aktu tā adresātam ir uzlikts pienākums novērst patvaļīgās būvniecības radītās sekas, būvvaldes ieskatā efektīvākais un adresāta intereses vismazāk skarošais šī administratīvā akta piespiedu izpildes veids konkrētajā gadījumā ir piespiedu nauda.

Administratīvā procesa likuma 370.panta pirmajā daļā ir noteikts, ja administratīvais akts uzliek adresātam pienākumu izpildīt noteiktu darbību vai atturēties no noteiktas darbības un viņš šo pienākumu nepilda, adresātam var uzlikt piespiedu naudu. Ievērojot minētā panta otrajā daļā noteikto, piespiedu naudu var uzlikt atkārtoti, līdz adresāts izpilda vai pārtrauc attiecīgo darbību. Atkārtoti piespiedu naudu var uzlikt ne agrāk kā septiņas dienas pēc iepriekšējās reizes, ja adresāts šo septiņu dienu laikā nav izpildījis vai pārtraucis attiecīgo darbību. Saskaņā ar minētā likuma 370.panta trešajā daļā noteikto minimālā piespiedu naudas summa ir 10 *euro*, bet maksimālā – 1425 *euro*. Piespiedu naudas piedziņu veic tiesu izpildītājs Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, būvvalde aicina adresātu labprātīgi izpildīt ar šo lēmumu uzlikto pienākumu un vienlaicīgi brīdina, ja ar šo administratīvo aktu uzliktais pienākums netiks izpildīts labprātīgi tā noteiktajā termiņā, būvvalde no nākamās dienas, kad būs beidzies administratīvā akta labprātīgas izpildes termiņš, veiks tā piespiedu izpildi Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā, piemērojot adresātam minētā likuma 370.pantā paredzēto piespiedu naudu.

Šo brīdinājumu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 361.panta piekto daļu var apstrīdēt xxxxxx septiņu dienu laikā no tā spēkā stāšanās dienas, iesniedzot būvvaldē attiecīgu iesniegumu.

Brīdinājums par administratīvā akta piespiedu izpildi stājas spēkā vienlaicīgi ar administratīvā akta spēkā stāšanos.

direktors

xxxxxxxxxxxx

Iestādes veidlapa
nosaukums un adrese (gan pasta, gan elektroniskais e-pasts)

Viera,
datums un reģistrācijas numurs

Adresāts
(fiziskajai personai – vārds, uzvārds un
deklarēta dzīvesvieta;
juridiskākajai personai – nosaukums,
reģistrācijas numurs un juridiskā adrese;
ja vien adresāts nav norādījis citu adresi
administratīvā akta saņemšanai,
piemēram, e-pastu)

BRĪDINĀJUMS

Par Iestādes nosaukums datums administratīvā akta Nr. _____ piespiedu izpildi

Iestādes vai struktūrvienības nosaukums, kam ir deleģētas tiesības Būvniecības likuma 18. panta piektajā daļā paredzēto administratīvo aktu izdošanā (turpmāk kopā – Iestāde), datums izdeva administratīvo aktu Nr. _____ (turpmāk – Administratīvais akts), ar kuru adresātam uzlika par pienākumu _____

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 358. panta pirmajai un otrajai daļai, ja adresāts labprātīgi izpildi nav veicis, administratīvo aktu var izpildīt piespiedu kārtā Administratīvā procesa likuma noteiktajā kārtībā, ja vien likums, uz kura pamata administratīvais akts izdots, nenosaka citu kārtību.

Administratīvo aktu, kas uzliek adresātam pienākumu izpildīt noteiktu darbību, izpilda piespiedu kārtā ar aizvietotājizpildes, piespiedu naudas vai tiesā spēka palīdzību. Izpildiestāde, pamatojoties uz ārējo normatīvo aktu un ņemot vērā lietderības apsvērumus, var izvēlēties piespiedu izpildes līdzekļus, maina tos, līdz sasniedz rezultātu. Administratīvā akta piespiedu izpildes izmaksas uzliek adresātam (Administratīvā procesa likuma 364. panta pirmā daļa un 368. panta pirmā un otrā daļa).

Administratīvā procesa likuma 359. panta pirmās daļas 1. punkts noteic, ka administratīvo aktu piespiedu kārtā izpilda izpildiestāde – iestāde, kas administratīvo aktu izdevusi, savukārt 370. panta pirmā daļa noteic, ja administratīvais akts uzliek adresātam pienākumu izpildīt noteiktu darbību vai atturēties no noteiktas darbības, un viņš šo pienākumu nepilda, adresātam var uzlikt piespiedu naudu.

Iestāde kā piespiedu izpildes līdzekli Administratīvā akta izpildei izvēlas piespiedu naudu.

(norādāms pamatojums, kāpēc Iestāde
konkrētajā gadījumā ir izvēlējusies tieši šādu Administratīvā akta piespiedu izpildes līdzekli).

Brīdinājums (V)

Būvniecības valsts kontroles birojs

Brīdinājumu **7 dienu laikā adresāts var apstrīdēt** augstākā iestādē vai pārsūdzēt tiesā (ja augstākas iestādes nav, vai tā ir Ministru kabinets), **ja:**

- tajā nav ietvertas Administratīvā procesa likuma 361.panta ceturtajā daļā norādītās brīdinājuma sastāvdaļas
- administratīvais akts jau ir izpildīts labprātīgi

[Administratīvā procesa likuma 361.panta piektā daļa]

Brīdinājums (VI)

- Piespiedu izpildi veic atbilstoši brīdinājuma nosacījumiem
- Ja iestāde **vēlas mainīt** piespiedu izpildes nosacījumus, it sevišķi piemērojamos piespiedu **izpildes līdzekļus**, jāizdod **jauns brīdinājums**

[Administratīvā procesa likuma 361.panta septītā daļa]

Piespiedu izpildes veidi (I)

- **Administratīvo aktu**, kas uzliek adresātam pienākumu izpildīt vai aizliedz izpildīt noteiktu darbību, **izpilda piespiedu kārtā ar:**

**piespiedu
nauda**

aizvietotājizpilde

tiešais spēks

Piespiedu izpildes veidi (II)

- Izvēloties piespiedu izpildes līdzekli, jāņem vērā **lietderības apsvērumi** – jāizvēlas **visefektīvākais un vienlaikus adresāta intereses vismazāk skarošais veids** un tā konkrētā forma, kas **rada vismazākās izmaksas**

[Administratīvā procesa likuma 368.panta otrā daļa]

Piespiedu nauda (I)

- Nosakot piespiedu naudas summu, jāņem vērā **adresāta mantiskais stāvoklis**
- Minimālā piespiedu naudas summa ir **10 euro**, maksimālā — **1425 euro**
- Termiņu piespiedu naudas samaksai nosaka pati iestāde

Piespiedu nauda (II)

Būvniecības valsts kontroles birojs

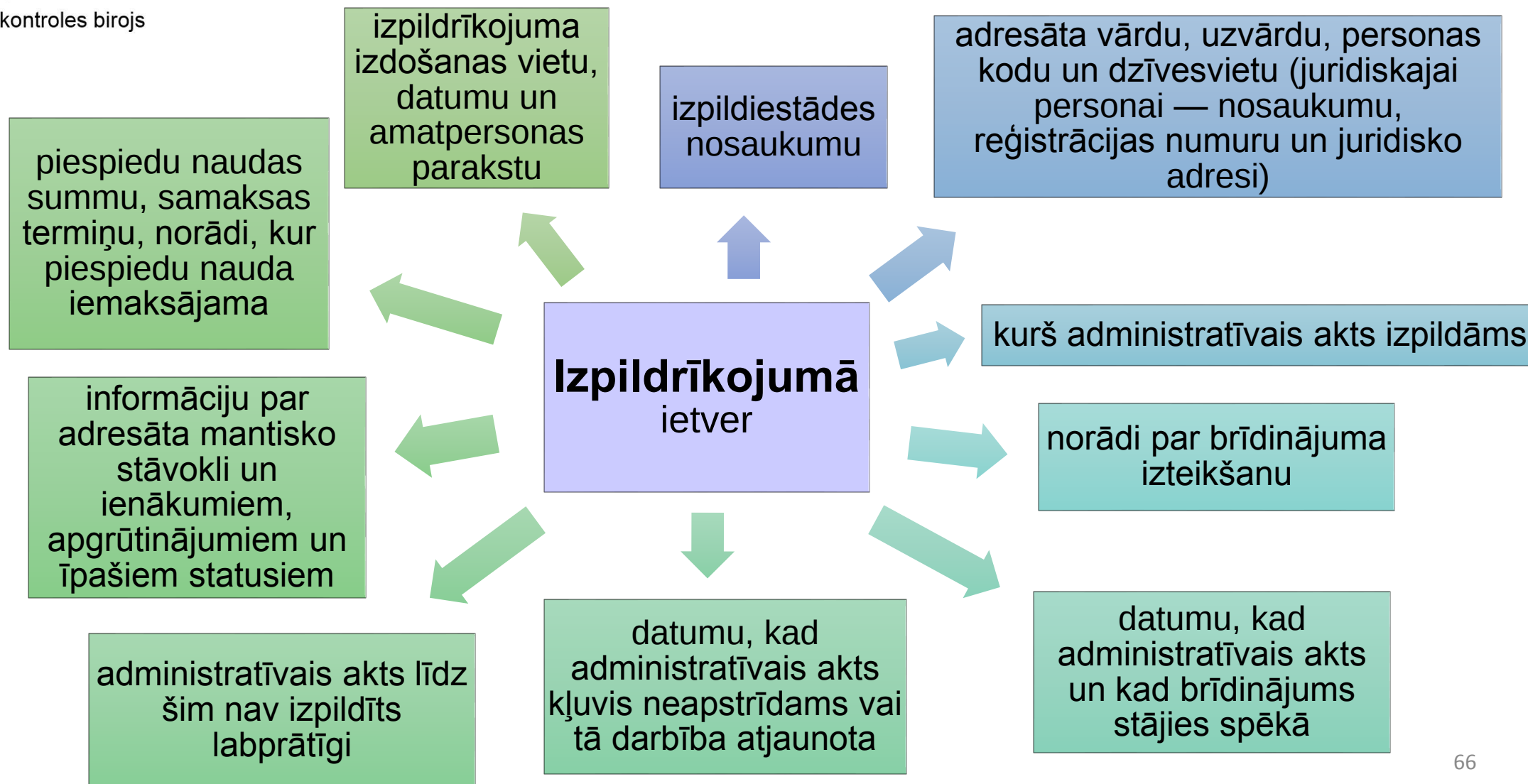
- Piespiedu naudu **var uzlikt atkārtoti** (ne agrāk kā 7 dienas pēc iepriekšējās reizes), līdz adresāts izpilda administratīvo aktu
- Piespiedu naudu **uzliek ar izpildrīkojumu**, un tam ir izpildu dokumenta spēks

Piespiedu nauda (III)

Būvniecības valsts kontroles birojs

Piespiedu nauda (IV)

Būvniecības valsts kontroles birojs

- Izpildrīkojumu **var apstrīdēt** augstākā iestādē **vai pārsūdzēt** tiesā (augstākas iestādes nav, vai tā ir Ministru kabinets) **7 dienu laikā**, ja:
 - 1) tajā nav ietvertas visas tā sastāvdaļas
 - 2) administratīvais akts jau izpildīts labprātīgi
 - 3) nav izvērtēts uzliktās piespiedu naudas apmēra samērīgums

[Administratīvā procesa likuma 370. panta sestā un septītā daļa]

Piespiedu nauda (V)

- Ja piespiedu nauda **netiek samaksāta labprātīgi, izpildrīkojumu nodod piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam**

Aizvietotājizpilde

Būvniecības valsts kontroles birojs

- Var piemērot, ja ar **administratīvo aktu** uzlikto pienākumu (piem., nojaukt īslaicīgas lietošanas būvi) faktiski un tiesiski adresāta vietā **var izpildīt arī izpildiestāde, cits publisko tiesību subjekts vai privātpersona** (izvēlas Publisko iepirkumu likumā noteiktajā kārtībā un slēdz līgumu)

[Administratīvā procesa likuma 369.pants]

Tiešais spēks (I)

Būvniecības valsts kontroles birojs

- Var piemērot, ja uzlikto pienākumu (izpildīt noteiktu darbību vai atturēties no tās) adresāts nepilda, bet **administratīvā akta izpilde jāpanāk ātri un nav citas iespējas**

[Administratīvā procesa likuma 371.pants]

Tiešais spēks (II)

Būvniecības valsts kontroles birojs

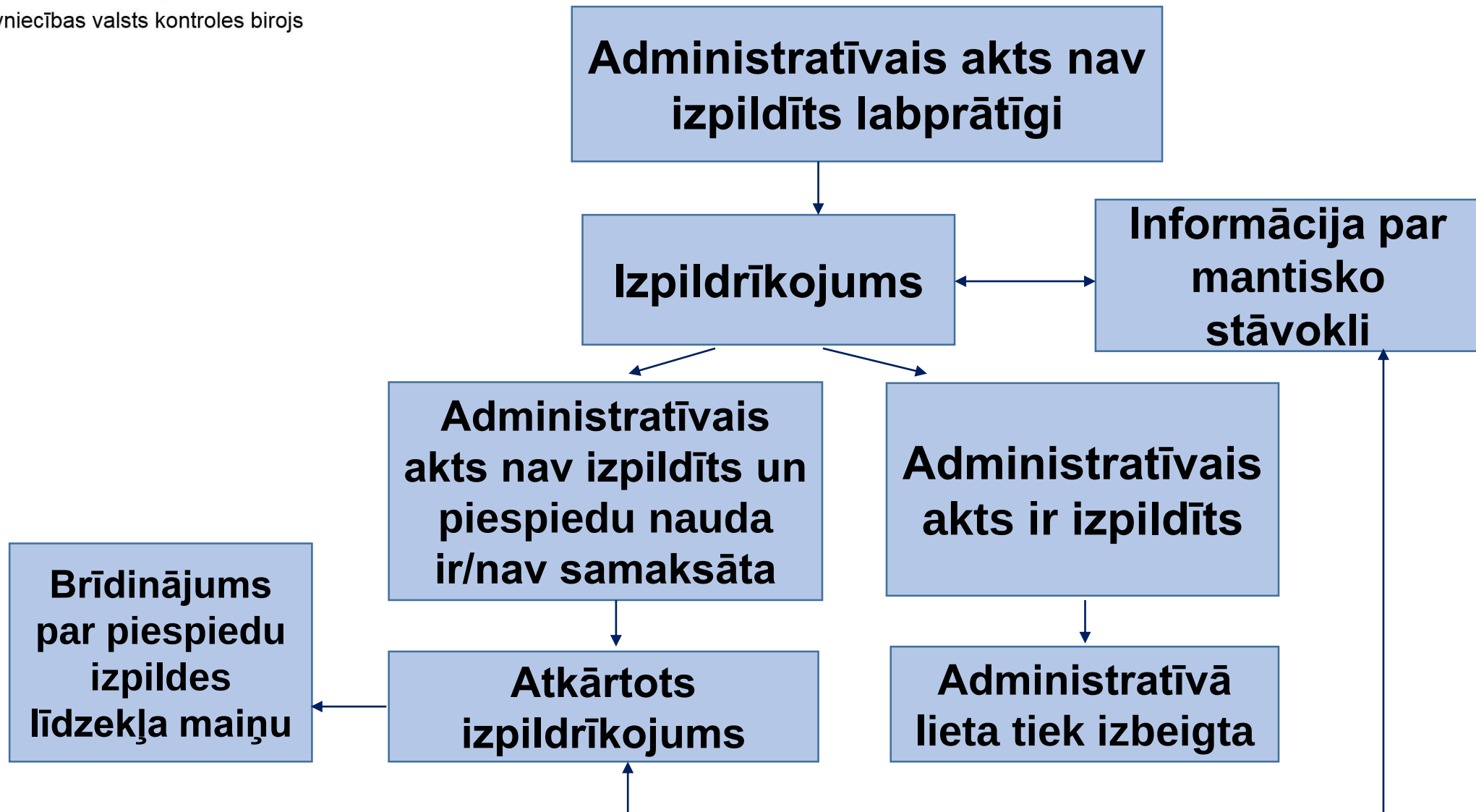
- Tiešo spēku **var pielietot izpildiestāde** pati **vai uzdot** to darīt **palīgiei** – **policijai** un normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos arī **citai institūcijai**
- Tiešo spēku **var pielietot tikai tad, ja ar normatīvo aktu ir piešķirtas šādas tiesības** un tikai attiecīgajā normatīvajā aktā noteiktajās robežās

[Administratīvā procesa likuma 372.pants]

Piespiedu izpildes process

Būvniecības valsts kontroles birojs

Jautājumi par 3. sadaļu

Būvniecības valsts kontroles birojs

Paldies visiem par uzmanību!

Plāno – kontrolē – **iedziļinies** – rīkojies!

Vairāk informācijas

www.bvkb.gov.lv